

פסיכיאטריה

(שנה ג' סמסטר א')

מרכזת הוראת הקורס:

מיכל אנגלרד-הרשור RN, M. Occ. H

שנה"ל תשע"ה 2014-2015

מרצים: ד"ר צאלה ורבין - כתובת מייל: ZVERBIN@GMAIL.COM

גב' ארבל איה - כתובת מייל: a_arbel@rambam.health.gov.il

שעות קבלה:

בתיאום מראש

דרישות קדם:

ציון עובר במצבי חולי 1; 2

מבנה הקורס:

הקורס מתקיים ביום ראשון באוניברסיטה.

בתאריכים 26.10.14 ועד ה-7.12.14 הקורס יתקיים בין השעות 11:30-16:00

בתאריך 14.12.13 הקורס יתקיים בין השעות 13:30-16:00

בתאריכים: 28.12.14 ועד 7.2.15 הקורס יתקיים בין השעות 14:00-16:00

ייתכנו שינויים בשעות הקורס במלך הסמסטר, עליהם תבוא הודעה

במהלך השיעורים יתקיימו הפסקות על פי הצורך בתיאום עם המרצים.

מתודולוגיה:

הרצאות פרונטאליות; לימוד עצמי.

הערכה:

בתום הסמסטר תיערך בחינה

ציון עובר 65.

בנוסף יתכן בונוס על סמך השתתפות פעילה ועניינית בשיעורים.

מפגשים עם הפסיכיאטריה

מרצה: ד"ר צאלה ורבין

מטרות הקורס:

- הכרות עם הפסיכופתולוגיה תוך שימת דגש על נקודת המבט פסיכיאטרית, הכרות עם האבחון והשפה הפסיכיאטרית ומגע עם הטיפול הפסיכיאטרי והפסיכו-תרפויטי.
- הכרות עם קשת ההתנהגויות האנושיות מהנורמאלי ועד הלא נורמאלי. נדון בקורס על מהות ההגדרות הללו, ונבחן את האפשרות להשתמש בהן בלי להיות שיפוטיים.
- קימת בציבור דיכטומיה המפרידה בין הגוף לנפש. הפסיכיאטריה, היושבת על התפר בין הגוף לנפש מנסה לחבר את שני העולמות. במהלך הקורס נבדוק האם הדבר אפשרי וכיצד.

נושאים מרכזיים:

1. מבוא
2. חרדה
3. PTSD
4. הפרעות אישיות
5. הפרעות אכילה
6. הפרעות אפקטיביות
7. סכיזופרניה
8. סמים ואלכוהול
9. דמנציה והפרעות קוגניטיביות אחרות

ביבליוגרפיה חובה - החומר מקריאת החובה יופיע במבחן.

(1) מוניץ, אליצור, טיאנו, נוימן (2010) פרקים נבחרים בפסיכיאטריה, מהדורה חמישית, הוצאה לאור: דיונון הפריקים הנדרשים לקורס:

- חרדה עמודים: 270-291, 340-351
- הפרעות אישיות עמודים: 379-403
- הפרעות אפקטיביות עמודים: 216-241
- סכיזופרניה עמודים: 169-207
- סמים ואלכוהול עמודים: 555-569
- דמנציה והפרעות קוגניטיביות אחרות עמודים: 147-156

(2) אפטר, הטב, ויצמן, טיאנו (1999) פסיכיאטריה של הילד והמתבגר, מהדורה שניה, הוצאה לאור: דיונון
○ הפרק הנדרש לקורס: הפרעות אכילה עמודים: 305-317

(3) מאמרים:

מאמר 1 ג'וי פלד (אולספנגר), גיל זלצמן, אלן אפטר (מרס 2001) אלימות ורצח בחולים פסיכויטיים - האומנם תופעה נדירה?,
הרפואה כרך 140.

מאמר 2 S. Carney, Prof Cowen, Prof Geddes, Prof Goodwin, Rogers, Deamess, Tomlin, Eastaugh, Freemantle,
Lester, Harvey, Scott (2003). Efficacy & Safety of ECT therapy in depressive disorders; a systemic review & meta-analysis
Lancet; 361: 799-808

מאמר 3 אנדה מסלר, גיל זלצמן, (אפריל 2011) הפרעת אישיות גבולית והפרעה דו-קוטבית מסוג II - האם אותה הגברת
בשינוי אדרת? הרפואה כרך 150, חוב' 4.

מאמר 4 דורון תודר (אוקטובר 2006) הפרעת תבהלה (פאניקה) ללא בעתה, כרך 145, חוב' י'

מאמר 5 טומי שמואל שטייר, (אפריל 2009) מדוע הם שתקו שוב? על מצבם הנפשי של ניצולי השואה והתייחסות החברה
והמטפלים אליהם הרפואה כרך 148, חוב' 4,

מאמר 6 אורנה צישינסקי, יעל לצר, (פברואר 2000) תסמונת אכילה לילית - הפרעות שינה או הפרעת אכילה? הרפואה כרך
138, חוב' ג'

מאמר 7 נטע שינפלד, דנה בודניק, עודד רוזנברג, משה קוטלר, פנחס דנון, (דצמבר 2011) שישה חודשי מעקב לטיפול
תרופתי לגמילה מקנאביס השוואה בין ארבע תרופות הרפואה כרך 150, חוב' 12.

מאמר 8, גליק, גוטקוביץ, (ספטמבר 2012) אמירת אמת לחולי אלצהיימר ושיטיון בשלבים הראשונים של המחלה אילן
הרפואה כרך 151,

ביבליוגרפיה רשות - למי שרוצה להרחיב את הידע

1. LIPPINCOTT WILLIAMS & WILKINS (2003) SYNOPSIS OF PSYCHIATRY KAPLAN & SADOK'S הוצאה לאור:
2. ד"ר דויד סרוואן-שרייבר (2004). ללא פרויד, ללא פרוזאק, תרגום: לורנה איין-ברדוגו. הוצאה לאור: מטר
3. ג'ייס מקדוגל (1998) תיאטרוני הגוף, תרגום: מרים קראוס, הוצאה לאור: דביר.
4. ניצה ירום (2001). הגוף מדבר, הוצאה לאור: דביר
5. סילביה נסאר (2002) נפלאות התבונה תרגום: ירון בן עמי הוצאה לאור: ידיעות אחרונות, ספרי חמד, ספרי עליית הגג.
6. סילביה פלאת (2008) פעמון הזכוכית תרגום: יואב הלוי הוצאה לאור: ספרית הפועלים.
7. קיי רדפילד ג'ימיון (2000) הלילה ממחר לרדת תרגום: עליזה רענן הוצאה לאור: מטר

היבטים סיעודיים בתחום בריאות הנפש ופסיכיאטריה מרצה: איה ארבל, RN; MA

הקורס יעסוק בתמורות שחלו בשנים האחרונות בטיפול בנפגעי הנפש. יושם דגש על מקומה של האחות בטיפול ובניהול הטיפול בהפרעות נפשיות וילמדו עקרונות של מניעה, אומדן, תכנון והתערבות בפרט ובמשפחתו במצבים פסיכיאטריים שונים, על פני הרצף אשפוז קהילה. נעסוק בגישות טיפוליות נבחרות לטיפול בבעיות נפשיות ובמסגרת החוקית לטיפול בנפגעי נפש.

מטרות הקורס:

1. פיתוח תפיסת עולם כוללת הנשענת על הבנה ביו פסיכו סוציאלית של הפרעות נפשיות ומתייחסת למכלול צרכיו של האדם הסובל מבעיות נפשיות
2. פיתוח עמדה אמפטית כלפי נפגעי הנפש
3. דיון במקומה של האחות כמנהלת הטיפול בחולה הסובל ממחלת נפש
4. חשיפה לגישות טיפוליות מקובלות
5. הקניית ידע בזיהוי אומדן וטיפול סיעודי במצבים פסיכיאטריים שונים
6. הקניית ידע בנוגע לזכויות נפגעי הנפש ולהיבטים חוקיים בטיפול בנפגעי הנפש

תכני הקורס:

- מבוא- התפתחות הפסיכיאטריה והרפורמות במערך בריאות הנפש בארץ
- ריאיון מטופל הסובל ממחלת נפש - עקרונות, אומדן סטטוס מנטאלי
- מצבי חירום בפסיכיאטריה (delirium אובדנות, אלימות, מצבים מסכני-חיים נוספים)
- התמודדות עם מחלת נפש - סיפור אישי- מפגש עם מתמודדים עם מחלת נפש, סיפור ההתמודדות, שאלות ודיון
- טיפולים ביולוגיים בפסיכיאטריה – מקומה של האחות במתן טיפול פסיכופרמקולוגי, בטיפול בנזעי חשמל
- שיקום נפגעי נפש- באשפוז ובקהילה
- גישות נבחרות לטיפול בהפרעות נפשיות
- החוק לטיפול בחולי נפש ותקנותיו

רשימה ביבליוגרפית:

- אליצור, א. טיאנו, ש. מוניץ, ח. וונימן, מ. (2010) פרקים נבחרים בפסיכיאטריה. מהדורה חמישית, עורך, חנן מוניץ. תל אביב: פפירוס.
- פרק 3: מושג הנורמה בפסיכיאטריה, עמ' 87-90
- פרק 4: פסיכופתולוגיה, עמ' 93-109
- פרק 5: הבדיקה הפסיכיאטרית של החולה ומשפחתו, עמ' 111-130
- פרק 6: סיווג המחלות בפסיכיאטריה ועקרונותיו, עמ' 133-142
- פרק 7: תסמונות פסיכואורגניות, עמ' 147-155

- פרק 22: מצבי חירום בפסיכיאטריה, עמ' 449-458
- פרק 26: הטיפולים הביולוגיים בפסיכיאטריה, עמ' 587-610
- פרק 33: היבטים משפטיים של הטיפול בחולי הנפש, עמ' 721-729
- שצמן ח. וכץ ג. (1999). סייעוד חולה הנפש. דיונון: אוניברסיטת תל אביב. עמ' 33-55, עמ' 92-152, עמ' 184-197, עמ' 201-257, עמ' 279-301

- Bauml, J. Frobose, T. Kraemer, S. Rentrop, M & Pitschel-Walz, G (2006) Psychoeducation: A Basic Psychotherapeutic Intervention for Patients with Schizophrenia and Their Families. **Schizophrenia Bulletin** vol. 32 no. S1 pp. S1–S9,
- Kerch, A.M. (2012) Lippincott's Nursing Drug Guide. Lippincott Williams & Wilkins, New-York
- Townsend, M. C. (2012) Psychiatric Mental Health Nursing: Concepts of Care in Evidence-Based Practice, Davis Company 7th ed.

ספרות מומלצת:

1. גופמן, א. (תרגום 2006) על מאפייני המוסדות הטוטליים, עריכה מדעית: אורי רם, תל אביב: רסלינג.
2. לאינג, ר.ד. (תרגום, תשל"ח 1977). האני החצוי. תל אביב: הקיבוץ המאוחד.
3. פוקו, מ. (1986) תולדות השיגעון בעידן התבונה. ירושלים: כתר.
4. קייסמנט, פ. (1988) ללמוד מן המטופל. דביר.

שנה ג': פסיכיאטריה מערכת השעות תשע"ה סמסטר א'

ימי א'

מרכזת ההוראה: ד"ר מיכל אנגלרד-הרשלה RN,M.Occ.H

מרצים:

גברת איה ארבל דר' צאלה ורבין

07.12.14	30.11.14	23.11.14	16.11.14	09.11.14	02.11.14	26.10.14	11.00- 8.30 גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין
גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	
VII פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	11.30-13.00
פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	13:30-15:00
פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	15:15-16:00

25.1.15	18.1.15	11.1.15	4.1.15	28.12.14	21.12.14	14.12.14	11.00- 8.30 גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין
גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	חופשת חנוכה	גיניקולוגיה ומיילדות / פרופ' משה ברונשטיין	
גב' אפרת שכטר	גב' אפרת שכטר	גב' אפרת שכטר	גב' אפרת שכטר	גב' אפרת שכטר	חופשת חנוכה	גב' אפרת שכטר	11.30-13.00
14:00-16:00 גב' איה ארבל	14:00-16:00 גב' איה ארבל	14:00-16:00 גב' איה ארבל	14:00-16:00 גב' איה ארבל	14:00-16:00 גב' איה ארבל	חופשת חנוכה	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	13:30-15:00
					חופשת חנוכה	פסיכיאטריה / דר' צאלה ורבין	15:15-16:00